

Årsberättelse 2021

Byggnadsnämnden

Beslutad av Byggnadsnämnden, den 15 februari 2022

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2. Förvaltningschefens bedömning och analys	4
2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens resultat	4
2.2 Händelser av väsentlig betydelse	5
2.3 Förväntad utveckling	6
3. Sammanfattande iakttagelser	7
4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål	10
4.1 Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft	11
4.2 Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	13
4.3 Målområde 3 Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	16
4.4 Målområde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet	19
4.5 Målområde 5 Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	24
4.6 Målområde 6 Hållbara och resurseffektiva Örebro	26
5 Analysunderlag – ekonomi.....	29
5.1 Enheternas ekonomiska resultat	30
5.2 Intäcks- och kostnadsutveckling	34
5.3 Verksamheternas ekonomiska resultat	35
5.4 Investeringar	35
6. Fem år i sammandrag.....	36
7. Sammanställning av indikatorer	37
8. Sammanställning av åtaganden och status.....	38

1. Förslag till beslut

Byggnadsnämndens budgetram uppgår för 2021 till 5,6 mnkr. Budgetramen reducerades med 14 tkr inför 2021 avseende kommungemensam finansiering av kommunikatör i beredskap.

Byggnadsnämndens ekonomiska utfall för 2021 visar en avvikelse mot budget på +2,1 mnkr, varav de avgiftsfinansierade verksamheterna visar en avvikelse på +1,1 mnkr och de skattefinansierade verksamheterna, inklusive den politiska verksamheten, visar en avvikelse på +1,0 mnkr. Det ekonomiska utfallet är en förbättring jämfört med prognosen i delår 2.

Byggnadsnämnden bidrar i stor utsträckning till de målområden, kommunfullmäktigemål och inriktningar som är definierade i Övergripande strategier och budget 2021. Samtliga av de åtaganden som nämnden pekat ut i Verksamhetsplan 2021 är omhändertagna och pågående, planerade eller genomförda. För målområdena kan noteras att det främst är positiva iakttagelser som kan ses.

Stadsbyggnads förslag till Byggnadsnämnden

1. Byggnadsnämnden fastställer Årsberättelse 2021.
2. Årsberättelsen överlämnas till Programnämnd samhällsbyggnad för vidare hantering.

2. Förvaltningschefens bedömning och analys

2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens resultat

Ekonomiskt resultat 2021

Byggnadsnämndens ekonomiska utfall för 2021 visar en avvikelse mot budget på +2,1 mnkr, där de avgiftsfinansierade verksamheterna visar en avvikelse på +1,1 mnkr och de skattefinansierade verksamheterna, inklusive den politiska verksamheten, visar en avvikelse på +1,0 mnkr. Det ekonomiska utfallet är en förbättring jämfört med prognosen i delår 2 då en avvikelse på -0,2 mnkr prognosticerades. Det högre resultatet beror till stor del på att bygglovsverksamheten haft högre intäkter generellt och framför allt för sanktionsavgifter som inte budgeteras.

Detaljplaneverksamheten visar ett underskott på 1,5 mnkr. Detta härleds delvis till viss avvaktan från beställare av detaljplaner, vilket resulterar i viss förskjutning av tidplaner. Det finns även en generell problematik med att arbeta med detaljplaner som löper över årsskiften. Under året har Detaljplaneenheten även haft viss personalomsättning vilket resulterat i lägre produktion. Bygglovsverksamheten visar ett överskott på 3,2 mnkr. Detta kan delvis förklaras med att Byggnadsnämnden har beslutat om ett antal större byggsanktionsavgifter. Delvis har även samtliga övriga intäktslag positiva avvikelser vilket till stor del beror på en stark byggmarknad vilket märkts av på det höga ärendeflödet inom verksamheten. Pandemin ses som en bidragande orsak till det höga ärendeflödet, även om dess påverkan är svårbedömd.

Nämndens uppdrag

Byggnadsnämnden bidrar i stor utsträckning till de målområden, kommunfullmäktigemål och inriktningar som är definierade i Övergripande strategier och budget 2021. Samtliga av de åtaganden som nämnden pekat ut i Verksamhetsplan 2021 är omhändertagna och pågående, planerade eller genomförda. För målområdena kan noteras att det främst är positiva iakttagelser som kan ses.

Både bygglovs- och detaljplansverksamheten har gått på högvarv under året och den befintliga ärendevolymen är stor. Ärendeflödena inom både bygglov och detaljplanering ser också inför framtiden positiva ut. Det rådande pandemiläget innebär en viss osäkerhet för konjunkturen på längre sikt, men bedömningen är att det inte sker någon större påverkan sett till verksamhetsåret 2022.

Några av de förbättringsområden som har identifierats under 2021 och som har omvandlats till åtaganden i Verksamhetsplan 2022:

- Metoder för att involvera medborgare mer i samhällsbyggnadsprocessen
- Tiden från planuppdrag till antagande av detaljplan
- Samarbetet med Lokalförsörjningsenheten
- Social hållbarhet och trygghetsåtgärder i inom samhällsbyggnadsprocessen
- Ersättning för nedlagd tid under hela detaljplaneprocessen

En sammanfattning av positiva iakttagelser och förbättringsområden redogörs i kapitel 3.

Nämndens verksamhet fortsätter att utveckla och testa metoder för dialog, med syfte att örebroare och aktörer ska känna en djupare delaktighet i stadsutvecklingen. Genom en strategisk plan för hur barn, unga, människor i olika livsskeden och stadsdelar kan inkluderas mer i samhällsbyggnadsprocessen stärks detta. I samband med aktivering av detaljplaner tydliggörs numera om det finns behov av utökad information eller dialog med allmänheten eller specifika målgrupper. Det finns nu även möjlighet att lämna yttranden via en e-tjänst i samband med samråd och granskning.

Genom en stark processkedja inom Stadsbyggnad, från översiktlig planering, genom detaljplan och exploatering, till bygglov, sker näringslivsetableringar och bostadsbyggandet med högt tempo och enligt marknadens efterfrågan. Under våren kom goda nyheter att Örebro kommun och Stadsbyggnad fick första platsen i Samhällsbarometern i kategorin *bästa samhällsplanering* bland landets tolv största kommuner. För andra året i rad blev Örebro tvåa i tävlingen Årets arkitektkommun och har varit på prispallen samtliga år sedan priset började delas ut. Ingen annan kommun har uppvisat en så stabil placering i toppen.

Ramavtalet för detaljplaneconsulter har hittills resulterat i att drygt fem detaljplaner handläggs av konsult. Avsikten med ramavtalet är att fortsatt korta ledtider för fastighetsägare som önskar planläggning eller detaljplaneändring. Ramavtalet tecknades under 2020 och löper på tre år.

I Byggnadsnämndens verksamhet har ytterligare digitala verktyg och processer införts. Det ger ökad service till medborgarna och ökar effektiviteten på ett tydligt sätt. Inom detaljplaneringen märks resultat av digitaliserings- och effektiviseringsarbetet som pågått under ett antal år i form av att ledtiderna minskar. Både tiden mellan positivt planbesked till uppstart av detaljplanearbete, samt tiden mellan uppstart och antagande av detaljplan har gått ner och arbete med att ytterligare minska tiden pågår. På Bygglovsavdelningen pågår ett arbete med att införa en applikation med syfte att digitalisera avdelningens platsbesök.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

Coronapandemin har haft liten påverkan på nämndens verksamhet och dess kapacitet att leverera på grunduppdraget. Medarbetarna har under året fortfarande jobbat hemifrån i hög utsträckning. Den successiva återgången till arbetsplatsen pausades i december i enlighet med rådande restriktioner och rekommendationer med anledning av pandemin. Förvaltningen har arbetat med förberedelser för en återgång till arbetsplatsen och ett mer flexibelt arbetsliv.

Under våren hade kommunen stora återkommande tekniska problem vilket påverkade ärendehanteringssystem och kartprodukter. Trots detta, kombinerat med ett högt ärendeflöde, har Bygglovsavdelningen bibehållit goda handläggningstider och en hög kundnöjdhet.

Under året, och främst sommaren, har klimatförändringarnas konsekvenser blivit allt tydligare i omvärlden. Det har även i Sverige blivit vanligare med skyfall, översvämningar och andra extremväder. Det är viktigt att framöver intensifiera arbetet med att ta dessa faktorer i beaktande vid planering och utveckling av staden och kommunen.

2.3 Förväntad utveckling

Pandemin har lett till en lägre befolkningsökning än tidigare år. I mars prognostiserades befolkningsökningen till 1 253 invånare, den reviderades sedan till 507 och det preliminära utfallet uppgår nu till 570 nya invånare under 2021. Det som syns tydligt är att gruppen barnfamiljer flyttar från Örebro till närliggande kommuner. Den nuvarande prognosen för Örebro kommun är att invånarantalet år 2030 uppgår till 175 000. Det är svårt i dagsläget att veta om trendbrottet i befolkningsökningen kommer kvarstå efter pandemin, eller återgå till en mer normal befolkningsökning.

Hur coronapandemin och en eventuell lägre befolkningsutveckling påverkar verksamheten på sikt är mycket oklart. Bygglövsavdelningen upplever ett fortsatt högt ärendeflöde, antal inkomna ansökningar överstiger motsvarande tidsperiod 2020. Antal förhandsbesked har under 2021 varit rekordhög, totalt 90 vilket kan jämföras med 57 under 2020. Ansökningarna avser nästan uteslutande byggnation av ett eller flera enbostadshus på landsbygd. Huruvida detta är en trend kopplat till exempelvis pandemin och att människor ser nya möjligheter att bo på landet och jobba på distans, eller om det är en tillfällig ökning, är för tidigt att svara på.

Under året har arbete pågått med flera detaljplaner som möjliggör för ett stort antal bostäder och verksamheter. Uppdragen har varit i olika skeden, men då merparten av dessa omfattar större ytor och även har stora krav på utredningar för att till exempel klargöra föroreningsituationer, arkeologi och kulturmiljö, tar de längre tid än vad som är önskvärt. Det innebär att antalet bostäder som kan byggas utifrån laga kraftvunna detaljplaner blir något lägre än årets målvärde. För kommande år och för mandatperioden som helhet ser prognosen dock mycket god ut när det gäller antal bostäder som kan byggas utifrån laga kraftvunna detaljplaner. Målet med 4000 bostäder under mandatperioden väntas uppnås redan under första halvåret 2022. För att marken ska bli byggklar krävs dock projektering och utbyggnad av teknisk infrastruktur (som Tekniska nämnden ansvarar för), och i dagsläget tar det cirka fyra år från antagen detaljplan till utbyggd infrastruktur. Detta innebär en ökad risk för att kommunen inte kan erbjuda byggklar mark i den omfattning som efterfrågas. Som ett led i att komma åt problemet kommer Byggnadsnämndens verksamhet delta i arbetet med att optimera Örebromodellen.

Det ska finnas bostäder inom hela Örebro och fler ska kunna bo där de önskar i livets olika skeden. För att åstadkomma det har Detaljplaneenheten ett mycket nära samarbete och en framåtsyftande planering med Enheten för översiktlig planering. Ett flertal detaljplaner för småhus har varit under framtagande 2021 och ett arbete är inlett tillsammans med Exploateringsavdelningen för att tänka smart kring småhusbebyggelse.

Det blir allt viktigare att det finns tydliga ställningstaganden och trygga processer i avvägningen mellan intresset av jordbruksmarkens betydelse för livsmedelsförsörjningen kontra andra väsentliga samhällsintressen (såsom bostadsförsörjning och näringslivets möjlighet till utveckling) för att Örebro skall kunna fortsätta utvecklas hållbart. Byggnadsnämndens verksamhet bidrar i framtagandet av en vägledning för bebyggande av jordbruksmark. Vägledningen har prövats på ett par olika planuppdrag och medarbetare från Detaljplaneenheten har utifrån erfarenheter varit bollplank och stöd. Vägledningen förväntas godkännas i Programnämnd samhällsbyggnad under våren 2022.

3. Sammanfattande iakttagelser

Nedan sammanfattas nämndens bidrag till utveckling inom de sex målområdena.

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Örebro i sin fulla kraft	<ul style="list-style-type: none"> • Den geografiska spridningen av planuppdrag är god och omfattar många stadsdelar och flera mindre tätorter. • Aktivt deltagande i förstudier inom markanvisningsprocessen för att påverka gestaltning, tillgänglighet och trygghet. • E-tjänst har implementerats för yttranden i samband med samråd och granskning. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vidareutveckla metoder för att systematiskt involvera barn, unga, människor i olika livsskederna och stadsdelar mer i samhällsbyggnadsprocessen.
Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	<ul style="list-style-type: none"> • Regelbundna avstämningar sker mellan Bygglövsavdelningen och Detaljplaneenheten samt aktörer på både strategisk och operativ nivå, för att uppnå bättre näringslivsklimat, planering och beredskap. • Detaljplaneläggning pågår för mark som ytterligare möjliggör många och större företagsetableringar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tiden från planuppdrag till antagande av detaljplan ska minskas ytterligare genom effektivisering och optimering av planprocessen. • Fortsatt utveckla samarbetet med Lokalförsörjningsenheten för att säkra långsiktiga behov inom lokalförsörjningen.
Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	<ul style="list-style-type: none"> • Den geografiska spridningen av planuppdrag är god och omfattar många stadsdelar och flera mindre tätorter. • Planreserven på landsbygden har setts över. Detaljplanearbete pågår för närvarande i Almbro och Ölmbrotorp. • För att säkerställa gestaltning, tillgänglighet och trygghet, har Bygglövsavdelningen nära 	<ul style="list-style-type: none"> • Förstärka fokus på social hållbarhet och trygghetsåtgärder utifrån de ”verktyg” som Byggnadsnämnden förfogar över.

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
	<p>dialog med sökanden och hjälper till med att tolka planbestämmelser.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivt deltagande i förstudier för att påverka gestaltning, tillgänglighet och trygghet. 	
<p>Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Planproduktionen, mätt i antalet antagna planer, är i balans mellan inkommande och avslutade ärenden. • Ramavtalet för detaljplanekonsulter har hittills resulterat i att drygt fem detaljplaner handläggs av konsult. Avsikten med ramavtalet är att fortsatt korta ledtiderna. • Ett flertal detaljplaner för småhus är under framtagande. • Den geografiska spridningen av planuppdrag är god och omfattar många stadsdelar och flera mindre tätorter. • Detaljplaneenheten arbetar aktivt med förstudier tillsammans med Mark- och exploateringsavdelningen för att säkerställa god gestaltning och utformning av den mark som kommunen säljer. • För att säkerställa gestaltning, tillgänglighet och trygghet har Bygglovsavdelningen nära dialog med sökanden och hjälper till med att tolka planbestämmelser. • Regelbundna avstämningar sker mellan Bygglovsavdelningen och aktörer på både strategisk och operativ nivå, för att uppnå bättre näringslivsklimat, planering och beredskap. 	<ul style="list-style-type: none"> • Utveckla dialog och samråd med Eon, för att genom detaljplaneprocessen bidra till god tillgång på elförsörjning.

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	<ul style="list-style-type: none"> • Stor ökning på användningen av e-tjänsten för bygglovsansökningar • Detaljplan med byggrätter vid Örebro södra pågår. • Detaljplaneläggning för möjliggörande av el-väg E20 pågår och förväntas antas under 2022. 	<ul style="list-style-type: none"> • Utveckla samarbetet med Mark- och exploateringsavdelningen avseende gröna värden i förstudieprocessen i nya verksamhetsområden.
Hållbara och resurseffektiva Örebro	<ul style="list-style-type: none"> • Den nya plantaxan möjliggör att planavgiften kan faktureras mera kontinuerligt under framtagandet av detaljplaner. • Ny skrivning i planavtal säkrar ersättning för planarbetet, oavsett om detaljplanen vinner laga kraft eller ej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ytterligare jobba för att säkra ersättning för nedlagd tid under hela detaljplaneprocessen. Översyn av planavtal samt plantaxa

4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål

Byggnadsnämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att grunduppdraget enligt nämndreglementet utförs,
- bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges mål i Övergripande strategier och budget (ÖSB),
- arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Detta ska utföras i enlighet med den politiska ambitionen och de principer som ÖSB förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs huvudsakligen i grunduppdraget och uppnås om nämnden utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också en god planering av varje nämnds resurser.

I kapitel 4 sammanfattas uppföljningen av effekterna av nämndernas arbete för att bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges målområden. Inom varje målområde redogör nämnden för:

- en sammanfattande analys av målområdet utifrån nämndens bidrag till utvecklingen inom Kommunfullmäktiges mål, egna nämndmål samt inriktningar. Analysen har sin utgångspunkt i medborgarperspektivet och framhåller vilka effekter medborgarna kan förvänta sig, och vilka orsaker vi ser till att vi inte når önskade resultat där så är fallet. Här beskrivs också planerad och önskad utveckling
- en kort lista av de viktigaste Positiva iakttagelser och Förbättringsområden inom målområdet.
- utfall för indikatorer. Indikatorerna ska signalera i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat grunduppdrag.

Inom varje kommunfullmäktigemål eller kluster av mål ger nämnden en kort beskrivning av utvecklingen inom Kommunfullmäktiges mål och inriktningar. Nämnden har i verksamhetsplanen sorterat in respektive kommunfullmäktigemål enligt något av följande tre alternativ:

- Att nämnden beskriver vad nämnden ska uppnå genom en insats (utifrån Kommunfullmäktiges mål och inriktningar) som kommer leda till önskvärd utveckling (ett eller flera åtaganden).
- Att nämnden beskriver hur nämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt.
- Att nämnden beskriver varför målet inte bedöms som relevant för nämnden.

Nämndernas uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillsynsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

4.1 Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft

4.1.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 1

Byggnadsnämnden bidrar till målet i sitt grunduppdrag och genom etablerade arbetssätt på flera olika sätt. Genom att skapa funktionella blandningar i nya och befintliga bostadsområden bidrar nämnden till att skillnaderna i livsvillkor och geografiska skillnader minskar. Genom dialoger bidrar nämnden till att förbättra för medborgare att påverka sin framtid i kommunen. Nämnden arbetar ständigt med att samverka med och ge bra service till medborgare, civilsamhälle, näringsliv och andra offentliga aktörer. I enlighet med lokalförsörjningsplanerna och översiktsplanen planeras för behovet av kultur- och fritidsanläggningar.

Verksamheten arbetar ständigt med nya sätt att effektivisera, både genom processförbättringar och digitalisering. Detaljplaneenheten har ett nära samarbete med Enheten för översiktlig planering, där planeringen löpande stäms av för att åstadkomma hållbar stadsutveckling i enlighet med översiktsplanen. Det gäller bland annat skapandet av blandade stadsdelar, minskade barriärer mellan stadsdelar och behovet av mötesplatser.

Detaljplaneenheten har fortsatt arbetet med att digitalisera detaljplaneprocessen genom att implementera möjligheten att lämna yttranden via en e-tjänst i samband med samråd och granskning. Det pågår även arbete med att synliggöra stadens planerade utveckling genom 3D-modeller. Som ett led i att digitalisera hela stadsbyggnadsprocessen är arbetet med en digital tvilling viktigt och Detaljplaneenheten medverkar bland annat genom att vara med som en resurs kopplat till arbetet med detaljplanen för fastigheten Tullen 8.

I samband med aktivering av detaljplaner identifieras numera om det finns behov av utökad information eller dialog med allmänheten eller specifika målgrupper. Som ett led i att ytterligare förbättra tillgänglighet och kommunikation har en utredning gjorts av befintliga kommunikationsvägar i samband med samråd. Detta arbete kommer att fortsätta för att sedan resultera i vilka kommunikationskanaler som är lämpligast för Detaljplaneenhetens arbete. Enhetens närbarhet är enligt Servicecenter mycket god.

På Bygglovsavdelningen pågår ett arbete med att införa en ny applikation med syfte att digitalisera avdelningens platsbesök. Genom en länk i en webbläsare kommer handläggare kunna nå ett ärendes handlingar och skriva protokoll direkt in i ärendehanteringssystemet. Detta kommer digitalisera ett av avdelningens få kvarvarande analoga moment.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Den geografiska spridningen av planuppdrag är god och omfattar många stadsdelar och flera mindre tätorter. • Aktivt deltagande i förstudier inom markanvisningsprocessen för att påverka gestaltning, tillgänglighet och trygghet. • E-tjänst har implementerats för yttranden i samband med samråd och granskning. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vidareutveckla metoder för att systematiskt involvera barn, unga, människor i olika livsskedet och stadsdelar mer i samhällsbyggnadsprocessen.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 1	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Bygglov enligt NKI-mätning	68	73	71 *	70
Bygglov kundmätning (6-gradig skala)	4,87	5,0	4,86	4,8
Kommentarer till indikatorernas utfall				
* Det slutgiltiga NKI-resultatet för 2021 presenteras först under våren 2022. Redovisad siffra är halvårsresultatet.				

4.1.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar**KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**

I Örebro kommun ska skillnaderna i livsvillkor och förutsättningar mellan kön, socioekonomisk ställning, funktionsnedsättning och geografiska skillnader minska

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska förbättra förutsättningarna för medborgarna att påverka sin framtid och vårt demokratiska samhälle

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska stärka förutsättningarna för en samverkan med civilsamhället, näringslivet och andra offentliga aktörer

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Kultur- och fritidslivet i Örebro kommun ska vara tillgängligt för alla

Inriktningar som nämnden omhändertagit inom målområde 1

- Örebro kommuns verksamheter ska tillsammans med det civila samhället och andra aktörer hitta nya former för samverkan i arbetet för ökad gemenskap och inkludering.
- Det integrationsfrämjande arbetet i kommunen ska stärkas i enlighet med målen i programmet för hållbar utveckling.
- Utveckla samarbete och stöd till verksamheter inom Örebro kommun och kommunala bolag gällande tillgänglighetsfrågor.

Åtaganden och status

- Genomföra fördjupad dialog inom utvalda och för allmänheten särskilt intressanta planuppdrag.

Status: Genomförd. Utökad information på orebro.se samt pressinformation har skett för detaljplanerna Orgeln/Barkenlund samt Bensinmotorn.

- Utveckla och pröva digitala metoder och verktyg för att medborgare, aktörer och civila samhället lättare ska kunna delta i att påverka Örebros utveckling.

Status: Pågår. Detaljplanenheten är delaktiga i arbetet med att ta fram en digital tvilling.

- Under året utveckla en strategisk plan för hur barn, unga, människor i olika livsskederna och stadsdelar kan inkluderas mer i samhällsbyggnadsprocessen.

Status: Pågår. Arbete är inlett tillsammans med bland annat Detaljplaneenheten och Översiktlig planering.

- Kompetensutveckla och uppdatera medarbetare i processerna på status gällande segregation/integration och hur stadsutveckling kan gynna integration.

Status: Pågår. Workshop med Planeringsavdelningen har skett för att tillsammans se vilka insatser som kan göras inom respektive enhet.

- Aktivt prioritera detaljplaneuppdrag som genom stadsutveckling bedöms ha särskilt god integrationsfrämjande effekt.

Status: Pågår. Planuppdrag för bland annat Tallkotten mellan Brickebacken och Brickeberg är under framtagande.

- Se över och utvärdera kommunikationsvägar och rutiner vid samråd och granskning inom detaljplaneprocessen, för att göra det enklare för bland annat civila samhället att ta del av pågående projekt inom Detaljplan, samt inkomma med synpunkter.

Status: Genomförd. Det är nu möjligt att lämna yttranden i samband med samråd och granskning via en e-tjänst på orebro.se i alla detaljplaner. Detaljplaneenheten har också genomfört en utvärdering av befintliga kommunikationsvägar i samband med samråd.

- Medverka i Samhällsbyggnads samordnade arbete med tillgänglighetsfrågor, med fokus på myndighetsutövning kopplat till den fysiska miljön.

Status: Pågår. Bygglövsavdelningen medverkar fortsatt i arbetet.

- Arbeta för att öka kunskapen hos byggaktörer och fastighetsägare om Byggnadsnämndens arbete och tillsynsansvar kopplat till tillgänglighetsfrågor.

Status: Planerad. Inte genomförd utifrån restriktioner kopplat till pågående pandemi. Åtagandet har flyttats över till 2022.

4.2 Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro

4.2.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 2

Byggnadsnämnden bidrar i sitt grunduppdrag och genom etablerade arbetssätt genom att skapa förutsättningar för företag att etableras, utvecklas och expandera. Ett långsiktigt och strategiskt arbete för att möjliggöra verksamhetsmark pågår kontinuerligt i samarbete med övriga verksamheter inom och utanför Stadsbyggnad. Förvaltningen har regelbundna avstämningar med kommunala bolag, regionen och dess bolag samt länsstyrelsen för att bidra till ett bättre näringslivsklimat och en bättre planering och

beredskap. Stadsbyggnad har under flera år bjudit in till frukostmöten för näringslivet, för information och dialog om aktuella frågor.

För bättre samordning och kommunikation skapas möten där företag får möjlighet att träffa både Planeringsavdelningen, Bygglövsavdelningen och ibland Mark- och exploateringsavdelningen vid samma tillfälle. Utveckling av kommunikationen med näringslivet, undersöka nya lösningar och identifiera behov av kontakt i olika skeden pågår ständigt. Detaljplaneenheten har i nära samarbete med Lokalförsörjningsenheten ett tydligt fokus på att färdigställa detaljplaner för att på bästa sätt möjliggöra för lokalbehov för skolor och förskolor. Dessa är särskilt prioriterade i en egen detaljplanekategori – samhällsservice. Samarbetet skulle dock kunna utvecklas till att vara mer strukturerad och baserad på långsiktiga behov, mer än de närmsta åren som är fokus just nu.

Det pågår aktivt samarbete mellan Detaljplaneenheten och Mark- och exploateringsavdelningen för att säkerställa god gestaltning och utformning av den mark som kommunen säljer. Kommunen äger gott om planlagd mark för verksamheter som ännu inte är bebyggd, samtidigt som ytterligare flera stora planeringsprojekt pågår. Under 2020 och 2021 uppstod viss matchningsproblematik mellan förfrågningar och byggklar mark, men när nya områden som Bettorp och Palmbohult öppnas för marknaden är tillgången på byggklar mark god igen. Under 2021 infördes nya indikatorer för att följa relationen mellan såld verksamhetsmark och detaljplanelagd verksamhetsmark. Planreserven för bostäder är också stor i dagsläget, men endast en mindre del är byggklara och därför är risken stor att kommunen inte kan markanvisa i takt med marknadens efterfrågan.

Detaljplaneenheten har tillsammans med Exploateringsenheten tagit fram ett vägledningsdokument för att underlätta kommunikationen i förstudier kopplat till verksamhetsmark. Syftet med dokumentet är att i ett tidigt skede tydligare förmedla krav och förväntningar på byggaktörer, samtidigt som det underlättar förvaltningens arbete i kommande förstudier.

En detaljplan har tagits fram för att möjliggöra ett större verksamhetsområde med kombiterminal i Törsjö. Detaljplanen är även viktig för att frigöra mark för bostäder i centrala Örebro genom att omlokalisera verksamheter på Holmen och i CV-området. Detaljplanen omfattar 110 hektar och när den är antagen och laga kraftvunnen kommer den innebära att det inom kommunen finns stor tillgång på detaljplanelagd verksamhetsmark. Detaljplanen var planerad att antas under 2021, men den komplexa frågan kring exploatering på jordbruksmark har förskjutit tidplanen till 2022. Vidare pågår även planarbete för att möjliggöra en utbyggnad av östra sidan av Örebro flygplats.

Som en insats för att öka planproduktionen och minska ledtiderna för fastighetsägare som önskar planläggning eller detaljplaneändring, har en konsult anlåtats som fokuserar på att arbeta med de planuppdrag som i ett tidigt skede har bedömts som enklare.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Regelbundna avstämmningar sker mellan Bygglövsavdelningen och Detaljplaneenheten samt aktörer på både strategisk och operativ nivå, för att uppnå bättre näringslivsklimat, planering och beredskap. 	<ul style="list-style-type: none"> Tiden från planuppdrag till antagande av detaljplan ska minskas ytterligare genom effektivisering och optimering av planprocessen. Fortsatt utveckla samarbetet med Lokalförsörjningsenheten för att säkra långsiktiga behov inom lokalförsörjningen.

- Detaljplaneläggning pågår för mark som ytterligare möjliggör många och större företagsetableringar.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 2	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Bygglov enligt NKI-mätning	68	73	71 *	70
Planlagd mark för verksamhet, hektar. Antal tillkommande hektar.	9	49	2	20
Kommentarer till indikatorernas utfall				
* Det slutgiltiga NKI-resultatet för 2021 presenteras först under våren 2022. Redovisad siffra är halvårsresultatet.				

4.2.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Måluppfyllelsen i skolan ska öka (Ej relevant för BN)

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Utbildning i Örebro ska bedrivas i en trygg lärandemiljö som stimulerar eleven till att utveckla sina förmågor, uppnå kunskapskraven samt nå sin fulla potential

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns näringslivsarbete ska bidra till långsiktig hållbar utveckling genom stärkt konkurrenskraft och goda förutsättningar för fler företag som skapar arbete till en växande befolkning

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Kommunens arbetsmarknadsinsatser ska i högre grad leda till egen försörjning för medborgare som idag står utanför arbetsmarknaden (Ej relevant för BN)

Inriktningar som nämnden omhändertagit inom målområde 2

- Förbättra och utveckla lek- och lärandemiljöer som stödjer inlärning och trygghet.
- Systematiskt arbeta för god dialog med det lokala och regionala näringslivet i syfte att stärka samarbetet kring hållbar tillväxt och kompetensförsörjningsfrågor.

Åtaganden och status

- Aktivt medverka i framtagandet av riktlinjer för friyta.

Status: Genomförd. Riktlinjerna för friyta antogs av Programnämnd samhällsbyggnad hösten 2021.

- Arrangera (ev digitala) kvällsmöten där företag och allmänhet får möjlighet att ställa frågor om bygglov.

Status: Planerad. Inte genomförd utifrån restriktioner kopplat till pågående pandemi. Åtagandet har flyttats över till 2022.

- Tillsammans med Lokalförsörjningsenheten utveckla och implementera en systematisk koppling mellan lokalbehov och fysisk planering för nybyggnation och ombyggnation av skolor och förskolor.

Status: Pågår. Regelbundna träffar är genomförs mellan Lokalförsörjningsenheten och Detaljplaneenheten samt Bygglövsavdelningen för att prioritera och diskutera ärenden.

- Fortsätta arbetet med att effektivisera arbetsmetoder för ökad planproduktion, för att bibehålla god reserv för planlagd verksamhetsmark, vilket i sin tur möjliggör för företagsetableringar.

Status: Pågår. Som ett led i att effektivisera planläggningen uppmuntras planintressenterna att i god tid innan planstart ta fram underlag som krävs för planläggning för att processen ska skyndas på.

- Ta initiativ till att utveckla enkla kontaktvägar mellan Byggnadsnämndens verksamhet, näringslivet och kommunens Näringslivskontor.

Status: Pågår. Genom nätverk, direkta kontakter samt genom deltagande på Stadsbyggnads Frukostmöte, utifrån tema. Varannan vecka genomförs möten med Stadsbyggnad, Tekniska förvaltningen, Kultur- och fritidsförvaltningen, Näringslivet, City Örebro och Örebrokompaniet.

4.3 Målområde 3 Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro

4.3.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 3

Byggnadsnämnden bidrar i sitt grunduppdrag och genom etablerade arbetssätt genom att aktivt delta i förstudier och kan på så vis påverka så att miljöer upplevs som attraktiva, trygga och tillgängliga. Utformning och gestaltning av livsmiljöer kan medföra ett positivt rörelsemönster över dygnets alla timmar. Ett positivt rörelsemönster där människor möts i olika vardagliga ärenden kan förstärka upplevelsen av trygghet liksom bra planerade mötesplatser kan bidra till att minska känslan av ofrivillig ensamhet. Programområde Samhällsbyggnads digitaliseringsstrategi bidrar till utvecklingen av Örebro som en smart stad vilket främjar trygga och goda livsmiljöer.

I varje detaljplanearbete där allmän plats ingår medverkar kompetens om platsens utformning. Detta säkerställer genomförbarheten i detaljplanerna men skapar också förutsättning för ökad trygghet och samspel mellan hus och allmän plats i den bebyggda miljön.

Nämnden har etablerade arbetssätt för att bibehålla en god reserv för planlagd mark för bostäder av varierad art. Vidare ingår det i nämndens uppdrag att förutsättningarna för mängden planlagd mark för bostäder ska motsvara befolkningstillväxtens behov.

Detaljplaner för fastigheterna Hållstugan samt Alby 12:43 har vunnit laga kraft under året och möjliggör ett större antal bostäder, verksamheter samt kontor som tillsammans kan bidra till att skapa liv och rörelse i olika delar av staden. Vidare pågår arbete för att komma framåt med detaljplaner som kommer möjliggöra ett stort antal bostäder på fastigheten Mälaren samt i Bettorp.

Detaljplaneenheten arbetar systematiskt tillsammans med Lokalförsörjningsenheten med att utveckla och implementera en koppling mellan lokalbehov och fysisk planering, för att åstadkomma proaktiv planering för bostäder för grupper med särskilda behov.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Den geografiska spridningen av planuppdrag är god och omfattar många stadsdelar och flera mindre tätorter. Planreserven på landsbygden har setts över. Detaljplanearbete pågår för närvarande i Almbro och Ölmbrotorp. För att säkerställa gestaltning, tillgänglighet och trygghet, har Bygglovsavdelningen nära dialog med sökanden och hjälper till med att tolka planbestämmelser. Aktivt deltagande i förstudier för att påverka gestaltning, tillgänglighet och trygghet. 	<ul style="list-style-type: none"> Förstärka fokus på social hållbarhet och trygghetsåtgärder utifrån de ”verktyg” som Byggnadsnämnden förfogar över.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 3	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Behov av nyproducerade bostäder utifrån befolkningsökning (befolkningsökning/2 personer per bostad) **	2329/2= 1165	643/2= 321	570/2= 285	800
Utfall antal nyproducerade bostäder	963	963	759	800
Antal bostäder som kan byggas utifrån lagakraftvunna detaljplaner	2000	800	700	1000
Kommentarer till indikatorernas utfall				
** Preliminär befolkningsökning 2021: 570				

4.3.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Kvaliteten inom vård och omsorg ska vara hög. För att nå dit är målet att bemanningen på vård- och omsorgsboenden ska öka och antal personal som en hemtjänsttagare möter ska minska. (Ej relevant för BN)

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Samverkan mellan verksamheter och aktörer i arbetet med stöd, vård och service utgår ifrån individens behov och förutsättningar genom hela vårdkedjan (Ej relevant för BN)

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Välfärdens alla verksamheter jobbar med främjande och rehabiliterande insatser, samt förebyggande arbete

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun har ett strukturerat arbete för förbättrad psykisk hälsa i de verksamheter som möter människor i behov av stöd (Ej relevant för BN)

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Hela Örebro ska upplevas tryggare och ingen människa ska begränsas i sitt liv på grund av otrygga miljöer

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Alla barn har rätt till bra boendemiljöer och att inte leva i ekonomisk utsatthet

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro ska vara narkotikafritt och konsumtionen av andra beroendeframkallande medel ska minska (Ej relevant för BN)

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun har en nollvision mot hemlöshet

Inriktningar som nämnden omhändertagit inom målområde 3

- Arbetet för att motverka och bryta människors ofrivilliga ensamhet ska stärkas. Örebro kommun ska i samarbete med andra aktörer och med hänsyn till rådande restriktioner hitta nya metoder för människor att mötas.
- Samverkan inom kommunen och med andra aktörer i det trygghetsskapande och socialt förebyggande arbetet ska stärkas i hela Örebro kommun.
- I arbetet med att få fram fler bostäder i Örebro kommun behöver bostäder för äldre, människor i ekonomisk utsatthet och bostäder med fokus på fysisk tillgänglighet beaktas.

Åtaganden och status

- Detaljplaneenheten ska samverka med Kriminologiprogrammet på Örebro Universitet för att öka fokus på trygghetsskapande planering.

Status: Pågår.

- Tillsammans med Lokalförsörjningsenheten utveckla ett samarbete för att åstadkomma proaktiv planering för bostäder för grupper med särskilda behov.

Status: Pågår.

- I den fysiska planeringen ska fokus på sociala hållbarhetsfrågor öka.

Status: Pågår. Detaljplanen för fastigheten Tallkotten har identifierats som ett lämpligt projekt att pröva nya arbetsmetoder kopplat till sociala frågor.

4.4 Målområde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet

4.4.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 4

Byggnadsnämnden bidrar i sitt grunduppdrag och genom etablerade arbetssätt genom att i planläggningen skapa förutsättningar för trygga mötesplatser, både i ute- och inomhusmiljö. I planeringen skapas också förutsättningar för ökat hållbart resande i avgränsat utrymme för markanvändning.

Byggnadsnämnden arbetar fortlöpande med att förutse och skapa förutsättningar för bostadsbyggande, etablering av företag samt utveckling av grönområden och samhällsservice i kommunen. Nämnden verkar kontinuerligt till en stor planreserv både för bostäder och verksamheter, så att befolkningsökningen och näringslivets behov kan tillgodoses. Detta görs i samråd med Programnämnd samhällsbyggnad som är markägare för många av de områden som är aktuella att utveckla. Tillsammans med Programnämnd samhällsbyggnad tas även detaljplaner fram där bostäder med lägre priser kan byggas. Nämndens verksamhet har effektiva processer, god dialog och service till det lokala och regionala näringslivet. Bygglovshandlingen är effektiv och underlättar byggandet i kommunen. Arbete pågår ständigt med att hålla ett högt NKI-värde.

Örebro kommun har under de senaste åren växt kraftigt, och fortsätter att växa även om takten avtagit något. För att möjliggöra tillväxten krävs det en god planberedskap för både bostäder och verksamheter med utveckling av nya och befintliga stadsdelar. Bygglovshandlingen sker med fortsatt snabb och kvalitativ service, vilket möjliggjort att flera bostäder har tillkommit under året. Bygglövsavdelningen har under 2021 uppnått målet att 70 % av alla bygglovsansökningar ska göras genom kommunens e-tjänst. 71 % av alla ansökningar har varit digitala, vilket kan jämföras med 2020 års siffra på 55 %. Den ökade användningen av kommunens e-tjänst innebär enklare och snabbare hantering för Bygglövsavdelningen, vilket i sin tur leder till en effektivare lovprocess för medborgarna.

Tillgång till boenden i olika storlekar och med blandade upplåtelseformer, planläggning som möjliggör för skola, rekreation, vård med mera, bidrar till att skapa trygghet för många medborgare. Det ska finnas bostäder inom hela Örebro, fler ska kunna bo där de önskar i livets olika skeden. För att åstadkomma detta har Detaljplaneenheten ett mycket nära samarbete och en framåtsyftande planering med Enheten för översiktlig planering. Detaljplaneenheten medverkar i all översiktlig planering för nya stadsdelar och stadsdelsomvandling. På så vis uppstår god förståelse för hur varje detaljplan bidrar till en övergripande god stadsutveckling. Den geografiska spridningen av planuppdrag är också bra och utgör en av de parametrar som avgörs (i dialog med Mark- och exploateringsavdelningen) var framtida planarbete utförs.

Arbete pågår med detaljplaner som kan möjliggöra ett stort antal bostäder och verksamheter (bland annat Bettorp och kv. Mälaren i Örnsro). Uppdragen är i olika skeden, men då merparten av dessa omfattar större ytor och även har stora krav på utredningar för att till exempel klargöra föroreningssituationer, arkeologi och kulturmiljö, tar de längre tid vad som är önskvärt. Det innebär att antalet bostäder som kan byggas utifrån laga kraftvunna detaljplaner kommer att bli något lägre än årets målvärde. För kommande år och för mandatperioden som helhet ser prognosen dock mycket god ut när det gäller antal bostäder som kan byggas utifrån laga kraftvunna detaljplaner. För att marken ska bli byggklar krävs dock projektering och utbyggnad av teknisk infrastruktur, som Tekniska nämnden ansvarar för. I dagsläget tar det cirka fyra år från antagen detaljplan till utbyggd infrastruktur. Detta innebär ökad risk för att kommunen inte kan

erbjuda byggklar mark i den omfattning som efterfrågas. När de nya områdena Bettorp och Palmbohult öppnas för marknaden är tillgången på byggklar verksamhetsmark god, men för bostäder är risken stor att kommunen inte kan erbjuda byggklar mark i den utsträckning som det finns efterfrågan för under 2022 och kanske 2023. Som ett led i detta pågår ett arbete med att se över Örebromodellen för att optimera processen ytterligare. Byggnadsnämndens verksamhet deltar i arbetet.

Som en insats för ökad planproduktion har en konsult avropats som fokuserar på att arbeta med de planuppdrag som i ett tidigt skede har bedömts som enklare. Ett av dessa uppdrag syftar till att bland annat möjliggöra framkomlighet för BRT (Bus Rapid Transport). En generellt viktig ambition är att förkorta ledtiderna mellan positivt planbesked och antagen detaljplan. Tidiga dialoger med fastighetsägare, tydlighet i kommunikation och beslut, samt ramavtal för plankonsulter är några insatser som görs. Digitaliserings- och effektiviseringsarbetet som pågått under ett antal år har bidragit till att både tiden mellan positivt planbesked till uppstart av detaljplanearbete samt tiden mellan uppstart och antagande av detaljplan har gått ner. Målet är dock att ledtiderna ska minskas ytterligare.

I utvecklingen av BRT bidrar Byggnadsnämndens verksamhet genom att prioritera planering för bostadsbyggande och utökad service kopplad till stråket. Några exempel är detaljpaneläggning för Österplan och Tallkotten, norr om Brickebacken.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Planproduktionen, mätt i antalet antagna planer, är i balans mellan inkommande och avslutade ärenden. • Ramavtalet för detaljplane-konsulter har hittills resulterat i att drygt fem detaljplaner handläggs av konsult. Avsikten med ramavtalet är att fortsatt korta ledtiderna. • Ett flertal detaljplaner för småhus är under framtagande. • Den geografiska spridningen av planuppdrag är god och omfattar många stadsdelar och flera mindre tätorter. • Detaljplaneenheten arbetar aktivt med förstudier tillsammans med Mark- och exploateringsavdelningen för att säkerställa god gestaltning och utformning av den mark som kommunen säljer. • För att säkerställa gestaltning, tillgänglighet och trygghet har Bygglovsavdelningen nära dialog med sökanden och hjälper till med att tolka planbestämmelser. • Regelbundna avstämningar sker mellan Bygglovsavdelningen och aktörer på både strategisk och operativ nivå, för att uppnå bättre näringslivsklimat, planering och beredskap. • Stor ökning på användningen av e-tjänsten för bygglovsansökningar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Utveckla dialog och samråd med Eon, för att genom detaljplaneprocessen bidra till god tillgång på elförsörjning.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 4	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Planlagd mark för verksamhet, hektar, antal tillkommande hektar	9	49	2	20
Antal bostäder som kan byggas utifrån lagakraftvunna detaljplaner	2000	800	700	1000
Behov av nyproducerade bostäder utifrån befolkningsökning (befolkningsökning/2 personer per bostad)*	2329/2= 1165	643/2= 321	570/2= 285	1608/2= 804
Utfall antal nyproducerade bostäder	963	844	759	800
Bygglov enligt NKI-mätning	68	73	71**	70
Bygglov kundmätning (6-gradig skala)	4,87	5,0	4,86	4,8
Andel bygglovsansökningar via Bygglovs e-tjänst, %	46	55	71	70
Total mängd lovbeslut	885	968	1000	900
Antal start- och slutbesked	2260	2369	2400	2150
Kommentarer till indikatorernas utfall				
* Preliminär befolkningsökning 2021: 570				
** Det slutgiltiga NKI-resultatet för 2021 presenteras först under våren 2022. Redovisad siffra är halvårsresultatet.				

4.4.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar**KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**

Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska vara hälsosamma, trygga, säkra och skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor samt möjliggöra för kommunens invånare att leva ett gott liv oavsett var man bor

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro ska vara en sammanhållen stad med stadsdelar som kompletterar varandra och där vi aktivt arbetar för att minska barriärer

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

I ett växande Örebro motsvarar bostadsbyggandet, verksamheter och samhällsfastigheter befolkningsökningen och näringslivets behov

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun upplevs som en attraktiv plats som lockar allt fler med efterfrågad kompetens

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Fortsätta utveckla och genomföra insatser för att underlätta för ett hållbart resande med klimatsmarta, utrymmessnåla och kapacitetsstarka trafikslag

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska präglas av platser som främjar skapande, rörelse, god folkhälsa och som stimulerar möten mellan människor

Inriktningar som nämnden omhändertagit inom målområde 4

- Vidareutveckla metoder och arbetssätt för jämlika livsmiljöer i Örebro kommun.
- Skapa förutsättningar för prismässigt efterfrågade bostäder i hela kommunen.
- Skapa förutsättningar för byggnation av fler småhus.
- Fortsätta genomförandet av Bus Rapid Transit (BRT) tillsammans med Region Örebro län.
- Utveckla Örebros position som ledande logistiknav.
- Vidareutveckla det serviceinriktade förhållningssättet med effektiva processer gentemot näringslivet.
- Utveckla den gemensamma bilden av platsen Örebro och vad som är Örebros framgångsfaktorer.

Åtaganden och status

- I den fysiska planeringen ska fokus på sociala hållbarhetsfrågor öka.

Status: Pågår. Detaljplanen för fastigheten Tallkotten har identifierats som ett lämpligt projekt att pröva nya arbetsmetoder kopplat till sociala frågor.

- Kompetensutveckla och uppdatera medarbetare i processerna på status gällande socioekonomiska skillnader mellan olika stadsdelar och hur stadsutveckling kan gynna en ökad jämlikhet.

Status: Pågår. Workshop med Planeringsavdelningen har skett för att tillsammans se vilka insatser som kan göras inom respektive enhet.

- Aktivt prioritera detaljplaneuppdrag som genom stadsutveckling bedöms ha särskilt god integrationsfrämjande effekt.

Status: Pågår. Detaljplanen för Labradoren, mellan Vivalla och Lundby syftar till att möjliggöra förskoleändamål och bedöms som ett positivt inslag i området.

- Särskilt prioritera detaljplaner som innehåller en betydande mängd småhusbebyggelse.

Status: Pågår. Ett flertal detaljplaner för småhusbebyggelse är under framtagande.

- Utveckla nya metoder för att åstadkomma olika typer av småhusbebyggelse.

Status: Pågår. Detaljplanenheten har inlett ett arbete tillsammans med Exploateringsavdelningen för att tänka smart kring småhusbebyggelse.

- Inom ramen för översiktsplanen och Strategi för arkitektur och byggande i Örebro kommun på ett lämpligt sätt arbeta in småhusbebyggelse i utvecklingsområden utifrån god fysisk planering.

Status: Pågår. Den geografiska spridningen av planuppdrag är god och omfattar många stadsdelar och flera mindre tätorter. Bland annat finns pågående planuppdrag i Bettorp, Södra Bro och Almby.

- I utvecklandet av BRT prioritera planering för bostadsbyggande och utökad service kopplad till stråket.

Status: Pågår. Detaljplaneenheten arbetar bland annat med detaljplaner för Tallkotten och Österplan, vilka möjliggör service och bostäder i anslutningen till BRT-stråket.

- Samverkan ska ske med Programnämnd samhällsbyggnad, Örebro airport och Örebroporten för att skapa möjligheter att utveckla logistikverksamheten vid flygplatsen.

Status: Pågår. Under året har två större detaljplaner med syfte att möjliggöra utökning av flygplatsens östra sidan skickats på samråd.

- Fortsätta arbetet med att effektivisera arbetsmetoder för ökad planproduktion, för att bibehålla god reserv för planlagd verksamhetsmark, vilket i sin tur möjliggör för företagsetableringar inom logistiksektorn.

Status: Pågår. Som en insats för att ökad planproduktion har Detaljplaneenheten avropat en konsult som fokuserar på att arbeta med de planuppdrag som i ett tidigt skede har bedömts som enklare. Enheten har även tillsatt två tillsvidarejänster där en av dessa har längre erfarenhet av detaljplaneläggning.

- Utveckla servicen genom att göra riktade insatser för att fler ska använda bygglovs e-tjänst.

Status: Genomförd. Under våren 2021 har ansökningsblanketter tagits bort från kommunens hemsida. Arbeta med guider för att underlätta för sökanden har färdigställts och finns tillgängliga. Riktade enkäter har skickats till personer som valt att manuellt skicka in sin ansökan. Utvärdering sker löpande.

- Utbildningsinsats på Bygglovsavdelningen för att höja kompetensen inom kommunikation/klarspråk, för att bättre kunna hjälpa kunder.

Status: Genomförd. Fortsatta utbildningstillfällen är planerade.

- Tiden från positivt planbesked till att detaljplanearbetet startas upp ska minska.

Status: Pågår. Som en insats för att ökad planproduktion har Detaljplaneenheten avropat en konsult som fokuserar på att arbeta med de planuppdrag som i ett tidigt skede har bedömts som enklare. Förhoppningen är att ordinarie personal ska kunna fokusera mer på större och komplexare uppdrag. Enheten har även tillsatt två tillsvidarejänster där en av dessa har längre erfarenhet av detaljplaneläggning.

- Under året bedriva arbete för att förbättra servicegivningen inom detaljplaneringen.

Status: Pågår. Enkäter har skickats ut i samband med utskick av detaljplaner i syfte att utvärdera befintliga kommunikationsvägar.

- Medverka i arbetet med att ta fram en USP – Unique Selling Point, för Örebro kommuns arbete med tillväxt och stadsbyggande.

Status: Planerad. Arbetet kommer att återupptas våren 2022 och breddas då till att handla om grundbudskap för förvaltningen istället för enbart USP, vilket innebär att användningsområdet blir bredare.

- Medverka på seminarier, konferenser och ta emot studiebesök som efterfrågas för att sprida budskapet om effektiv detaljplanering och bygglovsgivning med särskilt fokus på Örebromodellen och tillämpning av denna. (Utförs enligt eventuella restriktioner som gäller avseende Coronapandemin).

Status: Pågår. Deltagandet på seminarier och konferenser har på grund av coronapandemin varit begränsat jämfört med tidigare år, men Detaljplanenheten har i digital form bland annat pratat planering med elever från Tullängsskolan samt deltagit på digitala seminarier.

4.5 Målområde 5 Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald

4.5.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 5

Byggnadsnämnden bidrar i sitt grunduppdrag och genom etablerade arbetssätt genom att Örebro kommuns teorier, principer och målsättningar inom hållbarhetsområdet omsätts till faktisk planering i detaljplaneprocessen. I planeringsarbetet tas hänsyn till de kommunala styrdokumenterna såsom grönstrategi, klimatprogram, trafikprogram med flera. I planeringen skapas förutsättningar för ökat hållbart resande i avgörandet av utrymme för markanvändning. I enlighet med översiktsplanen och grönstrategin bedrivs planering som bygger på närhet till gröna miljöer.

Inom programområdet finns hög intern kompetens inom ekologisk hållbarhet ur flera dimensioner, exempelvis naturvård, trafik och tekniska system, som medverkar i varje detaljplanearbete där behov finns. Arbetssättet är väl etablerat och möjligt tack vare både hög intern kompetens och en sammanhängande stadsbyggnadsprocess, där detaljplanering ingår som en del. Resultatet är att hållbarhetsaspekten alltid är belyst, avvägd och inarbetad i varje framtagen detaljplan.

Förutom arbetet med ett antal detaljplaner som syftar till att förtäta och möjliggöra bostäder i centrala lägen, medverkar Detaljplanenheten i uppdatering av dagvattenstrategin samt deltar i den förvaltningsövergripande dagvattengruppen.

Samarbete sker med Enheten för översiktlig planering och Enheten för stadsmiljö och trafik, för att stadsutvecklingen ska prioriteras i stråk där kollektivtrafiken utvecklas. Flera detaljplaner bedrivs i kommande BRT-stråk, bland annat Österplan och Brickebacken.

Detaljplaneläggning pågår för möjliggörande av Sveriges första permanenta el-väg på E20 mellan Örebro och Hallsberg. Arbetet med el-vägar är en del i målsättningen om ett fossilfritt transportsystem år 2045.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Detaljplan med byggrätter vid Örebro södra pågår. • Detaljplaneläggning för möjliggörande av elväg E20 pågår och förväntas antas under 2022. 	<ul style="list-style-type: none"> • Utveckla samarbetet med Mark- och exploateringsavdelningen avseende gröna värden i förstudieprocessen i nya verksamhetsområden.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 5	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Inga indikatorer	-	-	-	-

4.5.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta för att klimatbelastningen per person i Örebro ska vara på en nivå, som om den tillämpas globalt, inte äventyrar jordens klimat

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska fortsätta öka tillförseln av ny förnybar energi, utveckla energieffektiviseringsåtgärder samt öka andelen förnybar energi som används, med syfte att minska såväl kostnad som klimatpåverkan

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns vattenförekoster ska uppnå god status och dricksvattenresurserna ska vara långsiktigt tryggade

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska binda samman kommunens grönstruktur samt värna om och bidra till ökning av biologisk mångfald och ekosystemtjänster

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Avfallet i Örebro kommun ska minska till mängd och farlighet samtidigt som återvinningen ska öka

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta för att ha miljömässig och organisatorisk motståndskraft för extrema väderhändelser och ett förändrat klimat

Inriktningar som nämnden omhändertagit inom målområde 5

- Jämfört med år 2000 ska klimatbelastningen minska med minst 40 procent per invånare för det geografiska området Örebro kommun, samt minska med minst 80 procent per invånare för Örebro kommunkoncern.
- Arbeta med att brett implementera programmet för hållbar utveckling, klimatanpassningsplanen och avfallsplanen.
- Utveckla samverkan mellan näringsliv, civilsamhälle, offentlig sektor och akademien för att utbyta kunskap och gemensamt agera för att möta klimatutmaningen.
- Stärka samverkan och öka förståelsen kring arbetet med en hållbar livsmedelsförsörjning i Örebro, samt utreda värdet av jordbruksmark ur ett

livsmedelsförsörjningsperspektiv för bedömning av framtida byggnation på jordbruksmark.

- Arbeta för ökad hänsyn till ekosystemtjänster inom det kommunala uppdraget.

Åtaganden och status

- I utvecklandet av BRT prioritera planering för bostadsbyggande och utökad service kopplad till stråket, så att andelen kollektivtrafikresor ökar och klimatbelastningen minskar.

Status: Pågår. Detaljplanen för Tallkotten samt för Österplan är under framtagande där både en stor andel bostäder och service möjliggörs. Som en insats för ökad planproduktion har Detaljplaneenheten avropat en konsult som fokuserar på att arbeta med planuppdrag som i ett tidigt skede har bedömts som enklare. Ett av dessa uppdrag syftar till att bland annat möjliggöra framkomlighet för BRT.

- Prioritera planarbete i översiktsplanens utpekade kommunala kärnor samt utvecklingsområden för att stärka strukturer som bidrar till hållbar utveckling.

Status: Pågår. Detaljplanen för Hummelsta 12:1 i Odensbacken är under framtagande.

- Vara delaktig i implementeringen av Programmet för hållbar utveckling på Stadsbyggnad.

Status: Pågår. En sammanfattning av programmet och de viktigaste ställningstagandena finns med i planbeskrivningarna som en del i detaljplanarbetet.

- Bidra till arbetet med att ta fram vägledning för bebyggande av jordbruksmark samt påbörja arbetet med att tillämpa denna i detaljplaneringen.

Status: Pågår.

- Inom detaljplaneringsverksamheten ta hänsyn till hur ekosystemtjänster kan införlivas i utvecklingen av verksamhetsområden.

Status: Planerat.

- Medverka i uppdatering av dagvattenstrategin, vilken är en av de mest prioriterade åtgärderna i Vattenplanen.

Status: Pågår. Detaljplaneenheten deltar i arbetsgruppen.

4.6 Målområde 6 Hållbara och resurseffektiva Örebro

4.6.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 6

Byggnadsnämnden bidrar i sitt grunduppdrag och genom etablerade arbetssätt genom att kontinuerligt ha kontroll på intäkter och utgifter. Detta görs bland annat genom månadsvisa rapporter om hur intäkterna ser ut för att matcha mot lagd budget. Byggnadsnämnden arbetar ständigt med att effektivisera verksamheten, både genom processförbättringar, digitalisering och automatisering.

För att nå högsta möjliga resursnytta arbetar nämnden nämndöverskridande för att bibehålla en god reserv för planlagd mark för bostäder av varierad art och för verksamhetsmark. Tillsammans med Lokalförsörjningsenheten utvecklas en systematisk koppling mellan lokalbehov och fysisk planering för nybyggnation och ombyggnation av skolor och förskolor. För att skapa än effektivare processer utifrån ett helhetsperspektiv kan samhällsbyggnadsprocessen flätas samman ytterligare, dels inom samhällsbyggnadsområdet, men även i samarbete över programområdesgränserna gentemot social välfärd och barn och utbildning. Det aktiva arbetet med digitalisering och automatisering i verksamheten, bidrar till effektivisering och god ekonomisk hushållning.

En ny mall har tagits fram för planavtal för planavgift utifrån bruttoarea (BTA) samt timersättning. Detta säkrar ersättning för nedlagd tid även om planarbetet skulle avbrytas. Arbetet med att följa upp intäkter/planärende inför varje delår har strukturerats och avstämning görs regelbundet med handläggarna.

I dagsläget tar det för lång tid från positivt planbesked till antagande av detaljplan. Som ett led i att förbättra detta har ramavtal för plankonsulter upphandlats, vilket ger både större kapacitet att bedriva detaljplanearbete och möjlighet att göra inköp inom upphandlade avtal.

Antalet nyupprättade tillsynsärenden för 2021 har överstigit 2020 med god marginal. Under 2021 har 243 ärendet upprättats jämfört med 181 året innan. Tillsynsärenden upprättas främst genom inkommande klagomål från allmänheten. Vad ökningen i anmälningar beror på, och om den kommer vara bestående, är oklart. Trots ökningen av ärenden har verksamheten kunnat nå målet att avsluta fler ärenden än som upprättats, under 2021 avslutades 258 tillsynsärenden jämfört med 118 avslutade ärenden 2020.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Den nya plantaxan möjliggör att planavgiften kan faktureras mera kontinuerligt under framtagandet av detaljplaner. Ny skrivning i planavtal säkrar ersättning för planarbetet, oavsett om detaljplanen vinner laga kraft eller ej. 	<ul style="list-style-type: none"> Ytterligare jobba för att säkra ersättning för nedlagd tid under hela detaljplaneprocessen. Översyn av planavtal samt plantaxa.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 6	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021

Avgiftsfinansieringsgrad, taxestyrd bygglovsverksamhet, % *	85	101	113	100
Avgiftsfinansieringsgrad, taxestyrd detaljplaneverksamhet, %**	85	97	83	94
Skattefinansierad tillsynsverksamhet (inkomna ärenden delat på antalet avslutade ärenden)	0,8	1,5	0,9	0,9
Andel laga kraftvunna detaljplaner av givna planuppdrag, %	71	100	36	100
Antal månader från planuppdrag till uppstart av planarbete (delegationsbeslut om att detaljplanearbete ska inledas), medianvärde för årets uppstartade detaljplaner ***	23	22	36	Inte öka
Antal månader från uppstart av planarbete (delegationsbeslut om att detaljplanearbete ska inledas) till beslut om antagande, medianvärde för årets antagna detaljplaner ***	20	16	20	Inte öka
Kommentarer till indikatorernas utfall				
Kommentarer: * Målvärde enligt budget innebär 100 % **Målvärde enligt budget innebär 94 % *** Nya indikatorer, varav ingående data för 2019 och 2020 är något osäkra. ”Antal månader från planuppdrag till uppstart av planarbete uppgick till 36 för 2021. Att målet ”inte öka” ej uppnåddes beror på att enheten arbetat med flera äldre planuppdrag”.				

4.6.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Nämnder och styrelser i kommunen ska säkerställa hög budgetföljsamhet

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska ha en långsiktig och hållbar ekonomi, där varje nämnd och dess verksamheter bidrar till en god ekonomisk hushållning av kommunens resurser

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta nämndövergripande för att nå högsta möjliga resursnytta

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Vid fördelningen av de ekonomiska medlen i kommunkoncernens olika verksamheter ska jämställdhet beaktas (Ej relevant för BN)

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Som attraktiv arbetsgivare ska Örebro kommun rekrytera, utveckla och behålla kompetenta och engagerade medarbetare för att utveckla kommunens verksamheter (Ej relevant för BN)

Åtaganden och status

- Utveckla ett systematiskt arbete för att i tidigt skede öka kvaliteten på intäktsprognoserna inom detaljplaneringen.

Status: Genomförd. Arbetet med att följa upp intäkter/planärende inför varje delår har strukturerats upp och avstämning görs regelbundet med handläggarna.

- Utveckla planavtalen så att intäkterna blir jämnare i detaljplaneprocessen, från uppstart av planarbete till lagakraftvunnen detaljplan.

Status: Genomförd. Exploatörerna faktureras vid samråd, granskning samt vid laga kraft.

- Ta fram årshjul/rutin för taxeöversyn inom Byggnadsnämndens verksamhet. (En brist som framkom i den interna kontrollen 2020).

Status: Genomförd.

- Fortsätta arbetet med att automatisera delar av bygglovsprocessen.

Status: Pågår.

5 Analysunderlag – ekonomi.

Årets resultat – ekonomi

Byggnadsnämndens ekonomiska utfall för 2021 visar en avvikelse mot budget på +2,1 mnkr, varav de avgiftsfinansierade verksamheterna visar en avvikelse på +1,1 mnkr och de skattefinansierade verksamheterna en avvikelse på +1,0 mnkr. Det ekonomiska utfallet är en förbättring jämfört med prognosen i delår 2 då en avvikelse på -0,2 mnkr prognosticerades. Det högre resultatet beror till stor del på att bygglovsverksamheten haft högre intäkter generellt och framför allt för sanktionsavgifter som inte budgeteras. En mer ingående redogörelse för respektive verksamhet ges i avsnitt 5.1.

Effektivisering

Byggnadsnämnden tilldelades under året ingen andel av det generella effektiviseringskravet. En budgetreducering till följd av effektiviseringskrav har beslutats att inte belasta de avgiftsfinansierade verksamheterna då de inte har någon skattefinansierad budgetram att reducera. Budgetramen har dock inför 2021 reducerats med -14 tkr avseende den kommungemensamma finansieringen av kommunikatör i beredskap.

5.1 Enheternas ekonomiska resultat

Tabell 1 – Byggnadsnämndens budgetram år 2021

Kolumn		1	
	Budget 2020	Finansiering kommunikatör i beredskap	Budget 2021
Byggnadsnämnden			
Bygglov	0		0
Detaljplan	941	-14	927
Kulturmiljövård	1 472		1 472
Tillsyn	1 891		1 891
Byggnadsnämnd	1 282		1 282
Totalt	5 586	-14	5 572

Byggnadsnämndens budgetram för 2021 uppgår till 5,6 mnkr. I ovanstående tabell redogörs nämndens budget enligt programplan 2021 och de förändringar som skett jämfört med 2020 års budget.

Tabell 2 – Byggnadsnämndens samlade utfall år 2021

Byggnadsnämnd	2020 Bokslut	2021 Budget	2021 Bokslut	Avvikelse Bu-utfall	2021 Förbr %	Förändr % 2020-2021
Bygglov	180	0	3 198	3 198	-	1676%
Detaljplan	-463	-927	-2 383	-1 456	257%	415%
Tillsyn	-1 655	-1 891	-2 127	-236	112%	28%
Kulturmiljövård	-1 088	-1 472	-1 013	459	69%	-7%
Byggnadsnämnd	-1 103	-1 282	-1 157	125	90%	5%
Totalt Byggnadsnämnden	-4 129	-5 572	-3 481	2 091	62%	-16%

Byggnadsnämnden visar för helåret ett utfall på -3,5 mnkr, vilket ger en avvikelse mot budget på +2,1 mnkr och en total förbrukning av budgeten på 62 %.

Byggnadsnämndens verksamhet omsluter enligt 2021 års utfall cirka 38 mnkr, där intäkterna står för nästan 91 % av nämndens finansiering, resterande del är skattefinansierad verksamhet. Detta innebär att nämndens verksamhet i hög grad är beroende av intäkterna för att finansiera nämndens kostnader och i samband med det uppnå ekonomi i balans.

Bygglov

Tabell 3 – Bygglov

Bygglov	2020 Bokslut	2021 Budget	2021 Bokslut	Avvikelse bu - utfall	2021 Förbr %	Förändr % 2020-2021
Taxor och avgifter	20 483	20 769	23 018	2 249	111%	12%
Summa intäkter	20 483	20 769	23 018	2 249	111%	12%
Interna kostnader	-1 913	-1 910	-1 590	320	83%	-17%
Intern tidsskrivning	-17 028	-17 374	-17 157	217	99%	1%
Konsultkostnader	0	-150	-3	147	2%	-
Systemkostnader	-886	-700	-554	146	79%	-37%
Övriga verksamhetskostnad	-475	-635	-515	120	81%	8%
Summa kostnader	-20 303	-20 769	-19 820	949	95%	-2%
Nettokostnad	180	0	3 198	3 198	-	1677%

Bygglovsverksamheten uppvisar för 2021 en budgetavvikelse om +3 198 tkr vilket motsvarar 13,9 % i förhållande till omslutningen. I ovanstående tabell åskådliggörs det att taxor och avgifter ökat med 12 % sedan 2020 och har en avvikelse mot budget på +2 249 tkr. Av denna avvikelse består 1 232 tkr av sanktionsavgifter, vilket inte budgeteras då förhoppningen är att sanktionsavgifterna ska vara noll. Samtliga övriga intäktsslag visar även de på positiva avvikelser i jämförelse med budget, vilket totalt sett summeras ihop till en avvikelse om 1 017 tkr. Detta beror till stor del på en stark byggmarknad vilket märkts av på det höga ärendeflödet inom verksamheten under året. Detta behöver analyseras vidare framöver för att utröna om antalet medarbetare inom bygglovsverksamheten behöver utökas eller om det höga ärendeflödet mer är av temporär art. För 2021 ses pandemin som en bidragande orsak till det höga ärendeflödet, även om det är svårbedömt för exakt hur stor påverkan det har.

För medarbetarna inom verksamheten ses det även en pandemieffekt i att antalet timmar som kunnat läggas på bygglovsärenden ökat. Detta då tid sparats i samband med exempelvis arbetsplatsbesök, samråd och utbildningar då de i större utsträckning genomförts digitalt än tidigare, vilket lett till en högre effektivitet för bygglovsärendena, men som ändå får ses som högst tillfällig. På kostnadssidan i övrigt ses det även genomgående lägre kostnader än budgeterat, vilket i jämförelse med 2020 motsvarar 2 % lägre kostnader. Bland dessa kan nämnas att verksamheten haft lägre interna kostnader för köp av tjänst från Programnämnd samhällsbyggnad, samt lägre konsult- och systemkostnader än budgeterat, men som ändå ska anses som nödvändiga utifrån de behov som kan uppkomma.

Tabell 4 – Bygglov

Bygglov	2020 Bokslut	2021 Budget	2021 Bokslut	2021 Förbr%	Förändring tkr 2020-2021	Förändr % 2020-2021
Intäkter						
Mätning	330	300	433	144%	103	31%
Bygglov	18 869	19 619	20 245	103%	1 376	7%
Sanktionsavgifter bygglov	377	0	1 232	-	855	227%
Nybyggnadskartor	906	850	1 107	130%	201	22%
Tidsskrivning	0	0	0	-	0	
Summa intäkter bygglov	20 483	20 769	23 018	111%	2 535	12%
Kostnader						
Summa kostnader	-20 303	-20 769	-19 820	95%	483	-2%
Nettokostnad	180	0	3 198	-	3 018	1677%

I ovanstående tabell redovisas närmre hur bygglovsverksamhetens intäkter fördelar sig mellan de olika intäktsslagen samt hur intäkterna och kostnaderna förändrats i jämförelse mellan 2020 och 2021. Som tidigare nämnts har samtliga intäktsslag positiva avvikelser i jämförelse med budget. Samtliga intäktsslag är även högre 2021 i jämförelse med 2020, och totalt har intäkterna ökat med 2 535 tkr där det framför allt är intäkter för sanktionsavgifter och bygglov som står för de största differenserna mellan åren. Kostnaderna har däremot minskat i jämförelse mellan åren med 483 tkr, vilket framför allt beror på lägre systemkostnader och minskade tjänsteköp 2021 i jämförelse med 2020.

Detaljplan

Tabell 5 – Detaljplan

Detaljplan	2020 Bokslut	2021 Budget	2021 Bokslut	Avvikelse bu - utfall	2021 Förbr %	Förändr % 2020-2021
Taxor och avgifter	13 241	15 900	11 432	-4 468	72%	-14%
Summa intäkter	13 241	15 900	11 432	-4 468	72%	-14%
Interna kostnader	-1 476	-1 155	-3 220	-2 065	279%	118%
Intern tidskrivning	-11 336	-14 283	-9 078	5 205	64%	-20%
Konsultkostnader	-62	-856	-752	104	88%	1122%
Systemkostnader	0	0	0	0	-	-
Övriga verksamhetskostnader	-830	-533	-765	-232	143%	-8%
Summa kostnader	-13 704	-16 827	-13 815	3 012	82%	1%
Nettokostnad	-463	-927	-2 383	-1 456	257%	415%

Detaljplaneverksamheten uppvisar för 2021 ett utfall på -2 383 tkr vilket motsvarar en budgetavvikelse om -1 456 tkr för helåret. Verksamhetens nettobudget på 927 tkr avser medel för kommunfinansierade planer som är skattefinansierade, övriga kostnader för detaljplanarbetet ska finansieras via intäkter från avgifter vilket motsvarar en förväntad finansieringsgrad på 94 %. Det faktiska utfallet för 2021 visar däremot på en negativ avvikelse som motsvarar en finansieringsgrad på 83 %.

Den negativa avvikelsen härrörs i sin helhet till den taxefinansierade verksamheten som avviker -2 063 tkr från planerat. Avvikelsen härleds framför allt till detaljplaner som upparbetats under året men där de upparbetade kostnaderna inte kunnat realiserats i form av motsvarande intäkter under året, vilket således genererar en tidsförskjutning för dessa detaljplaner innan de kan summeras i sin helhet. Denna summering behöver däremot fortsätta analyseras under 2022 för att klarlägga hur taxenivån ska se ut framgent för att den taxefinansierade verksamheten ska generera ett resultat där kostnaderna är lika stora som intäkterna över tid. Årets resultat är däremot även delvis påverkat av personalomsättning som även det påverkar till en viss förskjutning i realiserade intäkter.

Detaljplansverksamhetens avvikelse på totalen reduceras däremot något av den skattefinansierade verksamheten. Den skattefinansierade verksamheten utgår ifrån uppdrag givna av Byggnadsnämnden och kan variera stort mellan åren. Den skattefinansierade verksamheten uppvisar en avvikelse om +607 tkr, vilket är en lägre avvikelse i jämförelse med 2020.

Tabell 6 – Detaljplan

Detaljplan	Intäkt/kostnad	2020 Bokslut	2021 Budget	2021 Bokslut	Avvikelse budget- utfall	2021 Förbr %	Förändr % 2020-2021
Skattefinansierat	Intäkt	0	0	0	0	-	-
	Kostnad	-8	-927	-320	607	35%	4165%
Avgiftsfinansierat	Intäkt	13 241	15 900	12 218	-3 682	77%	-8%
	Kostnad	-13 696	-15 900	-14 282	1 618	90%	4%
Totalt detaljplan		-463	-927	-2 383	-1 456	257%	415%

I ovanstående tabell redogörs för hur detaljplaneverksamhetens utfall och budget för 2021 fördelar sig mellan skattefinansierad- och avgiftsfinansierad verksamhet. Utfallet för den avgiftsfinansierade verksamheten visar att kostnaderna i högre utsträckning följer budget i jämförelse med intäkterna som har en högre avvikelse, vilket totalt sett genererar en avvikelse för den avgiftsfinansierade verksamheten på -2 064 tkr. Skillnaden mellan upparbetade kostnader och realiserade intäkter har ökat sedan bokslut 2021, vilket gör

det fortsatt aktuellt för översyn av detaljplanetaxan för att uppnå en avgiftsfinansierad ekonomi i balans.

Tabell 7 – Detaljplan

Detaljplan	Intäkt/kostnad	2020 Bokslut	2021 Budget	2021 Bokslut	Avvikelse bu-utfall	2021 Förbr %	Förändr % 2020-2021
Planärenden BN	Intäkter	0	0	0	0	-	-
	Kostnader	-8	-927	-320	607	35%	4165%
Planärenden extern	Intäkter	4 206	7 950	5 234	-2 716	66%	24%
	Kostnader	-4 113	-6 629	-3 638	2 991	55%	-12%
Planärenden intern	Intäkter	8 839	3 180	3 990	810	125%	-55%
	Kostnader	-2 727	-4 577	-2 116	2 461	46%	-22%
Planärenden int+ext	Intäkter	182	4 770	2 198	-2 572	-	-
	Kostnader	-300	0	-572	-572	-	-
Övriga verksamhetskostnader	Intäkter	14	0	796	796	-	5512%
	Kostnader	-6 557	-4 694	-7 955	-3 261	169%	21%
Totalt detaljplan		-463	-927	-2 383	-1 456	257%	415%

Tillsyn

Tabell 8 – Tillsyn

Tillsyn	2020 Bokslut	2021 Budget	2021 Bokslut	Avvikelse bu - utfall	2021 Förbr %	Förändr % 2020-2021
Taxor och avgifter	0	0	0	0	-	-
Summa intäkter	0	0	0	0	0%	-
Interna kostnader	0	0	0	0	0%	-
Intern tidskrivning	-1 655	-1 860	-2 127	-267	114%	28%
Konsultkostnader	0	-5	0	5	0%	-
Systemkostnader	0	0	0	0	0%	-
Övriga verksamhetskostnader	0	-26	0	26	0%	-
Summa kostnader	-1 655	-1 891	-2 127	-236	112%	28%
Nettokostnad	-1 655	-1 891	-2 127	-236	112%	28%

Tillsynsverksamheten uppvisar för 2021 en budgetavvikelse om -236 tkr. Utfallet 2021 är en förändring i jämförelse med 2020 då avvikelsen i stället var +236 tkr. Avvikelsen 2021 förklaras av utökade personalresurser under året som varit medvetna för att komma ikapp med ärendemängden som funnits sedan tidigare på grund av förändringar i personalstyrkan.

Kulturmiljövård

Tabell 9 – Kulturmiljövård

Kulturmiljövård	2020 Bokslut	2021 Budget	2021 Bokslut	Avvikelse bu - utfall	2021 Förbr %	Förändr % 2020-2021
Taxor och avgifter	0	0	0	0	-	-
Summa intäkter	0	0	0	0	-	-
Interna kostnader	-4	0	0	0	-	-100%
Intern tidskrivning	-1 073	-1 322	-912	410	69%	-15%
Konsultkostnader	0	-100	-100	0	100%	-
Systemkostnader	0	0	0	0	-	-
Övriga verksamhetskostnader	-11	-50	0	50	1%	-96%
Summa kostnader	-1 088	-1 472	-1 013	459	69%	-7%
Nettokostnad	-1 088	-1 472	-1 013	459	69%	-7%

Kulturmiljövården uppvisar för 2021 en budgetavvikelse på +459 tkr. Den främsta orsaken till avvikelsen är att verksamheten haft lägre kostnader för tjänsteköp från Stadsbyggnad än budgeterad nivå. Verksamheten har heller inte nyttjat budgeterat

utrymme för kompetensutveckling i samma mån som under ett normalår med anledning av pandemin. Verksamheten har däremot under året kunnat genomföra och slutföra en tidigare planerad konsultutredning.

Byggnadsnämnden

Tabell 10 – Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnd	2020 Bokslut	2021 Budget	2021 Bokslut	Avvikelse bu - utfall	2021 Förbr %
Taxor och avgifter	0	0	0	0	-
Summa intäkter	0	0	0	0	0%
Personalkostnader/arvoden	-935	-1071	-1021	50	95%
Interna kostnader	0	0	0	0	-
Intern tidskrivning	0	0	0	0	-
Konsultkostnader	0	0	0	0	-
Systemkostnader	0	0	0	0	-
Övriga verksamhetskostnader	-168	-211	-136	75	64%
Summa kostnader	-1103	-1282	-1157	125	90%
Nettokostnad	-1 103	-1 282	-1 157	125	90%

Byggnadsnämndens budget utgörs av arvoden samt övriga omkostnader för driftsnämnden såsom kostnader för resor, kurser och konferenser, enklare förtäring etc. Budgeten för 2021 uppgår till 1,3 mnkr. För helåret uppvisar Byggnadsnämnden en avvikelse om +125 tkr.

5.2 Intäkts- och kostnadsutveckling

Bruttoredovisning	2020 Bokslut	2021 Budget	2021 Bokslut	Avvikelse bu - utfall	2021 Förbr %	Förändr % 2020-2021
Intern tidskrivning	0	0	0	0	-	-
Taxor och avgifter	33 724	36 669	34 449	-2 220	94%	2%
Summa intäkter	33 724	36 669	34 449	-2 220	94%	2%
Personalkostnader	-935	-1 071	-1 021	50	95%	9%
Interna kostnader	-3 393	-3 065	-4 811	-1 746	157%	42%
Intern tidskrivning	-31 093	-34 839	-29 274	5 565	84%	-6%
Konsultkostnader	-62	-1 120	-856	264	76%	1290%
Systemkostnader	-886	-700	-555	145	79%	-37%
Övriga verksamhetskostnader	-1 484	-1 437	-1 415	22	98%	-5%
Reserv	0	-9	0	9	0%	-
Summa kostnader	-37 853	-42 241	-37 931	4 310	90%	0%
Nettokostnad	-4 129	-5 572	-3 481	2 091	62%	-16%

Byggnadsnämndens verksamhet omsluter enligt 2021 års utfall cirka 38 mnkr, och intäkterna från avgifter står för drygt 91 % av nämndens finansiering, resterande del är skattefinansierad verksamhet. Det innebär att nämndens verksamhet i hög grad är beroende av intäkterna för att finansiera nämndens kostnader och i samband med det uppnå ekonomi i balans.

Vid jämförelse mellan 2020 och 2021 ses de största skillnaderna procentuellt sett på kostnadsposterna interna kostnader, konsultkostnader och systemkostnader, även om kostnadssidan 2021 totalt sett ligger kvar på ungefär motsvarande nivå som 2020. För interna kostnader beror avvikelsen mellan åren på justering av interna kostnader som är taxefinansierade mellan Byggnadsnämnden och Programnämnd samhällsbyggnads egen

verksamhet. För konsulttjänster så har de i högre grad nyttjats 2021 i jämförelse med 2020, bland annat inom kulturmiljövården där en tidigare planerad konsultutredning färdigställts. Skillnaden mellan åren för systemkostnader beror på att det under 2020 genomfördes systemuppgraderingar som därmed gjorde att kostnaderna var högre 2020 i jämförelse med 2021.

5.3 Verksamheternas ekonomiska resultat

Verksamhet	2020 Bokslut	2021 Budget	2021 Bokslut	Avvikelse Bu-utfall	2021 Förbr %	Förändr % 2020-2021
Politisk verksamhet	-1 103	-1 282	-1 157	125	90%	5%
Samhällsbyggnad	-3 026	-4 290	-2 324	1 966	54%	-23%
<i>Avgiftsfinansierad</i>	-275	0	1 135	1 135	-	-512%
<i>Skattefinansierad</i>	-2 751	-4 290	-3 459	831	81%	26%
Totalt Byggnadsnämnden	-4 129	-5 572	-3 481	2 091	62%	-16%

I tabellen ovan redovisas fördelningen mellan politisk verksamhet och samhällsbyggnad, samt fördelningen mellan hur avgifts- och skattefinansierad verksamhet fördelar sig. Den skattefinansierade verksamheten visar för helåret en avvikelse på +0,8 mnkr i jämförelse med budget.

De avgiftsfinansierade verksamheterna visar för helåret en avvikelse på +1,1 mnkr i jämförelse med budget. Avvikelsen är tudelad i och med att detaljplansverksamheten har en negativ avvikelse och bygglovsverksamheten en positiv avvikelse. Däremot är bygglovsverksamhetens positiva avvikelse större, där bland annat sanktionsavgifter på 1,2 mnkr kan nämnas som det inte budgeteras för, vilket gör att det på totalen är en positiv avvikelse för de avgiftsfinansierade verksamheterna. De positiva avvikelserna inom avgiftsfinansierad-, skattefinansierad och politisk verksamhet genererar därmed på totalen en avvikelse om +2,1 mnkr.

5.4 Investeringar

Byggnadsnämnden har inte haft några investeringsmedel att disponera för år 2021. Vid eventuella behov av inventarieinvesteringar får verksamheterna begära medel från pott för inventarieinvesteringar som finns avsatt inom Programnämnd Samhällsbyggnad.

6. Fem år i sammandrag

	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021
Befolkning					
Totalt antal invånare, Örebro kommun	150 291	153 367	155 696	156 361	156 955*
- Kvinnor	75 864	77 360	78 468	78 771	79 092*
- Män	74 427	76 007	77 228	77 590	77 863*
Anställda inom Stadsbyggnad					
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare (heltal)	135	140	141	145	148
- Kvinnor	80	86	82	84	87
- Män	55	54	59	61	61
Antal visstidsanställda, årsarbetare (heltal)	11	12	8	11	8
- Kvinnor	8	8	4	5	7
- Män	3	4	4	6	1
Antal timavlönade, årsarbetare (heltal)	1,4	1,1	0,7	0,9	1
- Kvinnor	1,2	0,8	0,2	0,2	0,4
- Män	0,2	0,3	0,5	0,7	0,6
Fysisk planering, antal (BN)					
Total mängd lovbeslut	980	901	885	968	1 000
Mark och exploatering (PNS)					
Sålda tomter småhus	19	29	15	25	26
Sålda tomter flerbostadshus	16	2	6	7	7
Sålda tomter verksamhet	12	12	8	11	10
Antal byggklara småhustomter för försäljning	12	2	15	10	9
Naturvård (PNS)					
Antal kommunala natur- och kulturresevat	18	18	19	21	21
Kollektivtrafik (PNS)					
Stadstrafik					
Antal resor, tusental	8 000 000	8 156 476	8 721 500	5 000 000	5 000 000
Flextrafik, resandeutveckling	20 986	21 261	21 043	10 197	13 000
Färdtjänst (PNS)					
Antal tillstånd	4 395	4 441	4 814	3 880	4 165
Antal resor inkl riksfärdtjänst	201 683	206 909	217 035	150 713	160 000
Färdtjänstkostnad	52 000	41 439	50 228	42 922	41 500
Kommentarer					
*Preliminära siffror, faktiska utfallet levereras av SCB i mitten av februari.					

7. Sammanställning av indikatorer

Eventuellt tillhörande kommentarer till indikatorer återfinns under respektive målområde.

Indikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Bygglov enligt NKI-mätning	68	73	71	70
Bygglov kundmätning (6-gradig skala)	4,87	5,0	4,86	4,8
Planlagd mark för verksamhet, hektar. Antal tillkommande hektar.	9	49	2	20
Behov av nyproducerade bostäder utifrån befolkningsökning (befolkningsökning/2 personer per bostad)	2329/2= 1165	643/2= 321	570/2= 285	1608/2= 804
Utfall antal nyproducerade bostäder	963	844	759	800
Antal bostäder som kan byggas utifrån lagakraftvunna detaljplaner	2000	800	700	1000
Andel bygglovsansökningar via Bygglovs e-tjänst, %	46	55	71	70
Total mängd lovbeslut	885	968	1000	900
Antal start- och slutbesked	2260	2369	2400	2150
Avgiftsfinansieringsgrad, taxestyrd bygglovsverksamhet, %	85	101	113	100
Avgiftsfinansieringsgrad, taxestyrd detaljplaneverksamhet, %**	85	97	83	94
Skattefinansierad tillsynsverksamhet (inkomna ärenden delat på antalet avslutade ärenden)	0,8	1,5	0,9	0,9
Andel laga kraftvunna detaljplaner av givna planuppdrag, %	71	100	36	100
Antal månader från planuppdrag till uppstart av planarbete (delegationsbeslut om att detaljplanearbete ska inledas), medianvärde för årets uppstartade detaljplaner	23	22	36	Inte öka
Antal månader från uppstart av planarbete (delegationsbeslut om att detaljplanearbete ska inledas) till beslut om antagande, medianvärde för årets antagna detaljplaner	20	16	20	Inte öka

8. Sammanställning av åtaganden och status

Åtagande	Målområde	Status årsredovisning 2021
Arbeta för att öka kunskapen hos byggaktörer och fastighetsägare om Byggnadsnämndens arbete och tillsynsansvar kopplat till tillgänglighetsfrågor.	1. Örebro i sin fulla kraft	Ej genomförd. Flyttad till VP 2022
Genomföra fördjupad dialog inom utvalda och för allmänheten särskilt intressanta planuppdrag.	1. Örebro i sin fulla kraft	Genomförd
Medverka i Samhällsbyggnads samordnade arbete med tillgänglighetsfrågor, med fokus på myndighetsutövning kopplat till den fysiska miljön.	1. Örebro i sin fulla kraft	Pågår
Se över och utvärdera kommunikationsvägar och rutiner vid samråd och granskning inom detaljplanprocessen, för att göra det enklare för bland annat civila samhället att ta del av pågående projekt inom Detaljplan, samt inkomma med synpunkter.	1. Örebro i sin fulla kraft	Genomförd
Under året utveckla en strategisk plan för hur barn, unga, människor i olika livsskeden och stadsdelar kan inkluderas mer i samhällsbyggnadsprocessen.	1. Örebro i sin fulla kraft	Pågår
Utveckla och pröva digitala metoder och verktyg för att medborgare, aktörer och civila samhället lättare ska kunna delta i att påverka Örebros utveckling.	1. Örebro i sin fulla kraft	Pågår
Aktivt medverka i framtagandet av riktlinjer för friyta.	2. Lärande, utbildning och arbete genom hela livet	Genomförd
Arrangera (ev digitala) kvällsmöten där företag och allmänhet får möjlighet att ställa frågor om bygglov.	2. Lärande, utbildning och arbete genom hela livet	Ej genomförd. Flyttas till VP 2022
Ta initiativ till att utveckla enkla kontaktvägar mellan Byggnadsnämndens verksamheter, näringslivet och kommunens Näringslivskontor.	2. Lärande, utbildning och arbete genom hela livet	Pågår
Detaljplan ska samverka med kriminologiprogrammet på Örebro Universitet för att öka fokus på trygghetsskapande planering.	3. Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	Pågår
Kompetensutveckla och uppdatera medarbetare i processerna på status gällande socioekonomiska skillnader mellan olika stadsdelar och hur stadsutveckling kan gynna en ökad jämlikhet	4. Örebro skapar livsmiljöer för livskvalitet	Pågår
Inom ramen för översiktsplanen och strategi för arkitektur och byggande i Örebro kommun på ett lämpligt sätt arbeta in småhusbebyggelse i utvecklingsområden utifrån god fysisk planering.	4. Örebro skapar livsmiljöer för livskvalitet	Pågår
Medverka i arbetet med att ta fram en USP – Unique Selling Point, för Örebro kommuns arbete med tillväxt och stadsbyggande.	4. Örebro skapar livsmiljöer för livskvalitet	Planerad
Medverka på seminarier, konferenser och ta emot studiebesök som efterfrågas för att sprida budskapet om effektiv detaljplanering och bygglovsgivning med särskilt fokus på Örebromodellen och tillämpning av denna. (Utförs enligt eventuella restriktioner som gäller avseende Coronapandemin).	4. Örebro skapar livsmiljöer för livskvalitet	Pågår

Samverkan ska ske med Programnämnd samhällsbyggnad, Örebro airport och Örebroporten för att skapa möjligheter att utveckla logistikverksamheten vid flygplatsen.	4. Örebro skapar livsmiljöer för livskvalitet	Pågår
Särskilt prioritera detaljplaner som innehåller en betydande mängd småhusbebyggelse.	4. Örebro skapar livsmiljöer för livskvalitet	Pågår
Tiden från positivt planbesked till att detaljplanearbetet startas upp ska minska.	4. Örebro skapar livsmiljöer för livskvalitet	Pågår
Under året bedriva arbete för att förbättra servicegivningen inom detaljplaneringen.	4. Örebro skapar livsmiljöer för livskvalitet	Pågår
Utbildningsinsats på Bygglov för att höja kompetensen inom kommunikation, för att bättre kunna hjälpa kunder.	4. Örebro skapar livsmiljöer för livskvalitet	Genomförd
Utveckla nya metoder för att åstadkomma olika typer av småhusbebyggelse.	4. Örebro skapar livsmiljöer för livskvalitet	Pågår
Utveckla servicen genom att göra riktade insatser för att fler ska använda bygglovs e-tjänst.	4. Örebro skapar livsmiljöer för livskvalitet	Genomförd
Bidra till arbetet med att ta fram vägledning för bebyggande av jordbruksmark samt påbörja arbetet med att tillämpa denna i detaljplaneringen.	5. Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	Pågår
Inom detaljplaneringsverksamheten ta hänsyn till hur ekosystemtjänster kan införlivas i utvecklingen av verksamhetsområden.	5. Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	Planerat
Medverka i uppdatering av dagvattenstrategin, vilken är en av de mest prioriterade åtgärderna i Vattenplanen.	5. Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	Pågår
Prioritera planarbete i översiktsplanens utpekade kommunala kärnor samt utvecklingsområden för att stärka strukturer som bidrar till hållbar utveckling.	5. Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	Pågår
Vara delaktig i implementeringen av Programmet för hållbar utveckling på Stadsbyggnad.	5. Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	Pågår
Ta fram årshjul/rutin för taxeoversyn inom Byggnadsnämndens verksamheter. (En brist som framkom i den interna kontrollen 2020).	6. Hållbara och resurseffektiva Örebro	Genomförd
Utveckla ett systematiskt arbete för att i tidigt skede öka kvaliteten på intäktsprognoserna inom detaljplaneringen.	6. Hållbara och resurseffektiva Örebro	Genomförd
Utveckla planavtalen så att intäkterna blir jämnare i detaljplaneprocessen, från uppstart av planarbete till laga kraftvunnen detaljplan.	6. Hållbara och resurseffektiva Örebro	Genomförd
Fortsätta arbetet med att automatisera delar av bygglovsprocessen.	6. Hållbara och resurseffektiva Örebro	Pågår
Aktivt prioritera detaljplaneuppdrag som genom stadsutveckling bedöms ha särskilt god integrationsfrämjande effekt.	1. Örebro i sin fulla kraft 4. Örebro skapar livsmiljöer för livskvalitet	Pågår
Kompetensutveckla och uppdatera medarbetare i processerna på status gällande segregation/integration och hur stadsutveckling kan gynna integration.	1. Örebro i sin fulla kraft	Pågår
Tillsammans med lokalförsörjningsverksamheten utveckla och implementera en systematisk koppling mellan lokalbehov och fysisk planering för nybyggnation och ombyggnation av skolor och förskolor.	2. Lärande, utbildning och arbete genom hela livet 3. Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	Pågår

<p>Fortsätta arbetet med att effektivisera arbetsmetoder för ökad planproduktion, för att bibehålla god reserv för planlagd verksamhetsmark, vilket i sin tur möjliggör för företagsetableringar.</p>	<p>2. Lärande, utbildning och arbete genom hela livet 4. Örebro skapar livsmiljöer för livskvalitet</p>	<p>Pågår</p>
<p>I den fysiska planeringen ska fokus på sociala hållbarhetsfrågor öka.</p>	<p>3. Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro 4. Örebro skapar livsmiljöer för livskvalitet</p>	<p>Pågår</p>
<p>I utvecklandet av BRT prioritera planering för bostadsbyggande och utökad service kopplad till stråket.</p>	<p>4. Örebro skapar livsmiljöer för livskvalitet 5. Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald</p>	<p>Pågår</p>